

Program rada Predsjednice Hrvatske komore ekdukacijskih rehabilitatora 2023.-2027.

Prosinac, 2023.
Mr.sc. Đana Baftiri

1. OSOBNA MOTIVACIJA

Tijekom tridesetgodišnjeg djelovanja u struci oduvijek sam težila promišljanjima o načinu poboljšanja i ostvarivanja ambicioznih ciljeva, pokretanju promjena i jačanju ugleda edukacijsko-rehabilitacijske struke.

U Srednjoj školi-Centru za odgoj i obrazovanje zaposlena sam od 1995. godine, najprije kao nastavnica, te od 2012. godine kao ravnateljica Škole. Kontinuirano osobno usavršavanje iz područja struke koje uz zvanje edukacijskog rehabilitatora uključuje poslijediplomsko obrazovanje iz područja Medicine-Dječja i adolescentna psihijatrija usmjeravaju me u dalnjem radu. Povezivanje stečenih znanja i vještina s praktičnim iskustvom rada u struci omogućili su mi da održim brojna predavanja i edukacije na međunarodnim, državnim i županijskim skupovima, čime sam kontinuirano promicala ugled struke. Bila sam predsjednica (tadašnji naziv) Udruge defektologa grada Zagreba i Zagrebačke županije (1999.-2002.). Dobitnica sam Godišnje nagrade „Prof. Tomislav Špoljar“ za 2023.godinu.

Program rada Predsjednice HKER za mandatno razdoblje 2023.-2027. je u prvom redu razvojan, vizionarski, inovativan, usmjeren na maksimalno iskoristavanje ljudskih potencijala, poticanje kvalitetnih međuljudskih odnosa i timsku suradnju. Naglašava suradnju i povezivanje s različitim mjerodavnim institucijama i državnom upravom. Rezultat je promišljanja i isustva u struci, vođenju i upravljanju ljudima te teži poboljšanju kvalitete i rezultata rada u raznim područjima djelovanja struke. Posebno se ističe usmjeravanje na promidžbu struke u medijima i različitim aktivnostima koje imaju za cilj informiranje i senzibiliziranje javnosti o pravima, potrebama i mogućnostima osoba s teškoćama, rada na većoj prepoznatljivosti profesije zasnovanom na humanizmu i ljudskim pravima na dobrobit pojedincova i cjelokupnog društva. Potrebno je intenzivirati zagovaračke aktivnosti, podizanje svijesti o utjecaju rada edukacijskog rehabilitatora na društvo te potaknuti edukaciju stručne i šire javnosti.

Učinkovitost rada Predsjednice Komore je izrazito važan čimbenik djelovanja, budući se isti prenosi na razinu svih radnih tijela i članstva u cijelini. U posljednje vrijeme smo stalno slušali kako „ne možemo ništa učiniti“, „kako bolje ne zaslužujemo“ itd. Ovakvi stavovi i izjave štete ne samo ugledu struke nego i nama samima jer želimo odustati, smatramo da nemamo što raditi u takvim uvjetima uslijed razočaranosti i malo-pomalo prihvaćamo situaciju koja nije dobra. Stoga, ulogu Predsjednice vidim u motiviranju članstva vlastitim primjerom i entuzijazmom kako bi ostvarili što je moguće više standarde. U tome smislu važna uloga Predsjednice Komore je da vidi više prilika, a manje prepreka, da se ne libi hrabro suočiti s preprekama te da pravovremeno i učinkovito reagira na probleme.

Smatram da ne možemo ići naprijed ukoliko ističemo samo pozitivne aspekte rada struke, moramo se pozabaviti i onim segmentima koji nisu baš tako ugodni, a toga se uistinu skupilo tijekom posljednjih godina. Izloženost stresnim uvjetima rada edukacijskih rehabilitatora postaje sve veća jer radimo izrazito složen, odgovoran i emocionalno iscrpljujući, ali najčasniji posao na svijetu. Nažalost, nisu nas dovoljno učili kako da se brinemo o sebi i svojoj dobrobiti jer samo emocionalno otporni i samosvjesni edukacijski rehabilitatori mogu kvalitetno pomagati drugima. Uslijed zahtjevnosti našeg posla osjećamo se često emocionalno iscrpljeni, učestalo prelazimo svoje osobne granice, a nažalost dešava

se da mnogi trpe pritiske i zlostavljanje na radnom mjestu. O tome se slabo ili gotovo nikako ne govori, jer nas nisu dovoljno naučili kako da se čuvamo, kako da postavimo granice, a da pritom ne osjećamo krivnju ili mislimo da nismo dovoljno dobri stručnjaci kada kažemo „NE“ onima koji te granice učestalo prelaze na neprimjeren način. Pri tome je neupitno dostojanstvo nas samih kao jedinki te čuvanje digniteta struke u čemu je također neophodno postaviti granice. Postoji potreba za jačanjem naše psihološke otpornosti, kolegijalne i socijalne podrške tako da sve navedeno smatram među najvažnijim ciljevima navedenog programa rada.

Za obavljanje funkcije Predsjednice HKER u mandatu 2023.-2027.spremna sam uložiti dodatno zalaganje, znanje i vještine koje sam stekla u različitim područjima upravljanja, kao član ili voditelj stručnih tijela te kao ravnateljica Škole. Uvjerenja sam da će moje iskustvo vođenje ljudi, kao i do sada ostvareni rezultati biti jasan pokazatelj spremnosti za nastavak vođenja Komore pri čemu mi entuzijazma nimalo ne nedostaje.

2. SADAŠNJE STANJE

Edukacijski rehabilitatori rade sa svim dobnim skupinama ciljane populacije u sustavu odgoja i obrazovanja, socijalne skrbi, zdravstva, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja, civilnog sektora te samostalnoj djelatnosti.

Edukacijski rehabilitatori ubrajaju se već desetljećima prema brojnim dostupnim podatcima među deficitarnu struku. U ovome trenutku nedostaju edukacijski rehabilitatori u svim županijama. Zbog takve situacije trpe korisnici s teškoćama jer su u brojnim ustanovama prisutne nestručne zamjene što je nedopustivo. Također, ustanove da bi nadomjestile odsutne nestručne zamjene prekomjerno zapošljavaju pomoćnike u nastavi što nije u interesu djetetovog razvoja.

Potrebno je riješiti čitav niz dugogodišnjih problema koji se nakupljaju npr. razlika u plaćama edukacijskih rehabilitatora u različitim sustavima za obavljanje istog posla.

Nedostatan je broj stručnih suradnika edukacijskih rehabilitatora u osnovnim i srednjim školama koji su naslabije zastupljeni stručnjaci unatoč tome što broj učenika s teškoćama neprekidno raste. Podrška vrtićima i školama u smislu angažiranja mobilnih stručnih timova je nedostatna, a pogotovo kada je riječ o centrima potpore koji nisu još započeli s radom.

Edukacijski rehabilitator u zdravstvu mora biti prepoznat kao onaj koji vrši dijagnostiku, probir i rehabilitaciju pacijenata, međutim broj zaposlenih edukacijskih rehabilitatora u sustavu zdravstva je apsolutno ispodprosječan (oko 50 zaposlenih). Rad im se treba omogućiti pod jednakim uvjetima u odnosu na šifre i koeficijente, djelatnost edukacijskog rehabilitatora u zdravstvu se mora izjednačiti s ostalim strukama npr. psihologozima i dr.

3. ČLANSTVO I ZAPOSLENICI HKER

Ljudski resurs je najvažniji resurs Komore. Uloga Predsjednice HKER je povezivanje ljudi oko ključnih vrijednosti, motivacija i ohrabrvanje u promjenama. Izrazito je važna skrb za potrebe članstva i zaposlenih, razvijanje povjerenja, jačanje timskog rada i suradnje. U tome smislu potrebno je kao i do sada učinkovito pratiti rad članstva te se u tome smislu usmjeravati u dalnjem djelovanju. Uloga Predsjednice HKER je pažljivo osluškivati potrebe ljudi i posjetiti ustanove na terenu, približiti se kolegicama i kolegama, dati im na važnosti i vratiti im vjeru da možemo zajedno pokrenuti promjene.

Što se tiče problema koji je više puta istaknut, a odnosi se na potrebu zapošljavanja još jedne osobe u HKER definitivno treba proučiti s kojim finansijskim sredstvima Komora trenutno raspolaže i da li je isto moguće obzirom na dostupna finansijska sredstva. Nadajući se da će ipak doći do dodatnog zapošljavanja u tekstu se zaposlenici navode u množini.

Prioritetni ciljevi Predsjednice HKER u vođenju ljudskih potencijala u narednom mandatu su:

- Revizija članstva, ažuriranje podataka o članstvu
- Planiranje termina dostupnosti za članove
- Izrada anketnog upitnika radi utvrđivanja potreba na terenu
- Osmišljavanje web stranice radi boljeg snalaženja članova na istima.
- Ostvarivanje kvalitetne, uspješne i profesionalne suradnje sa članstvom i zaposlenicima
- Povezivanje ljudi oko ključnih vrijednosti; gradnja povjerenja, poticanje i poboljšanje timskog rada i suradnje
- Potaknuti i razraditi strategije motivirajućih aktivnosti npr. proslava Dana edukacijskih rehabilitatora kako bi potaknuli članstvo na sudjelovanje
- Poticati kontinuiranu brigu za profesionalni razvoj članova i zaposlenih
- Jačanje timske suradnje i kvalitetne međuljudske odnose
- Osigurati kontinuirano stručno usavršavanje
- Osigurati usmjerenošć na pojedinačne slučajeve rješavanja problema
- Iniciranje i ohrabruvanje promjena (inovacija)
- Povezivanje ljudskih i materijalnih resursa pri učinkovitom ostvarivanju ciljeva
- Razraditi ciljeve i prioritete djelovanja stalnih Povjerenstava Komore
- Usvajanje strategija zaštite edukacijskih rehabilitatora od sagorijevanja na poslu, zaštite zdravlja i sigurnosti na poslu**
- Provesti procjenu psihosocijalnih rizika radnog mjesta edukacijskih rehabilitatora i donijeti preporuke za upravljanje stresom na radu.**

4. FINANCIJSKO I PRAVNO UPRAVLJANJE

Potrebno je definirati radno vrijeme Komore, termine kunzultacija i daljnje komunikacijske strategije suradnje predsjednice s tijelima Komore i cijelokupnim članstvom. Kontinuirano poticati upravljanjem promjena u sustavu. Revidirati podatke o članstvu!

Prioritetni ciljevi su:

- Osiguravati, učinkovito upravljati i raditi na poboljšanju kvalitete
- Analiza stanja i korištenja finansijskih sredstava
- Izrada godišnjeg finansijskog plana i programa
- Priprema periodičnih i godišnjih finansijskih izvješća
- Tjedno praćenje utrošenih sredstava kroz pregled računa; praćenje knjiženja ulaza i izlaza
- Rješavanje kadrovske problematike te donošenje rješenja iz radnog odnosa
- Provođenje Statuta i drugih općih akata Komore
- Rješavanje tekućih administrativnih pitanja
- Obavljanje i drugih poslova u skladu sa Zakonom, općim aktima Komore, odlukama i zaključcima Upravnog odbora
- Odlučivanje o nabavi sukladno odredbama Statuta

- Suradnja sa svim tijelima komore vezano uz, određivanje cijene usluge Komore i ostala finansijska pitanja
- Razmatranje ostalih načina financiranja Komore
- Redovito objavljivanje zapisnika sjednica, različitih odluka na web stranici Komore
- Praćenje zakonskih i drugih promjena i o njima redovito obavještavati članstvo
- Voditi skrb o uspješnom povezivanju sredstva i mogućnosti (resursi) koje imamo na raspolaganju kako bi se što učinkovitije postigli postavljeni ciljevi
- Aktivna uloga profesionalnog menadžera koji treba brinuti o ljudskim i finansijskim resursima u funkciji ostvarivanja ciljeva i zadaće Komore.
- Utvrđiti razvojne mogućnosti Komore korištenjem sredstava EU
- Prijavljivanje na natječaje na projekte za finansijske potpore.

Važno je pratiti zakonske, programske i druge promjene u različitim sustavima, kako bi pravovremeno i učinkovito reagirali na različitim javnim savjetovanjima i sl.

5.IZRADA STRATEŠKOG PLANA I CILJEVA KOMORE

Kako bismo mogli planirati strateško djelovanje struke nužno je provesti radionicu strateškog planiranja na kojoj je važno da se odazove članstvo Komore koje radi u različitim sektorima. Kroz određene upitnike i SWOT analizu potrebno je identificirati: snage, slabošti, prilike i prijetnje. Na temelju navedenog je potrebno definirati programske smjernice razvoja, kao i prioritete djelovanja. Rezultate SWOT analize i treba predstaviti članstvu. Također je potrebno izraditi godišnje planove unapređenja koje treba Predsjednica HKER ugraditi u izradu godišnjeg i finansijskog plana rada.

Neophodno je definirati viziju, misiju i vrijednosti HKER kako bismo bili dovoljno vidljivi u zajednici te istu predstaviti na web stranici Komore, kako bi onima koji nisu upoznati s našim radom bile vidljive naše programske smjernice.

Programske smjernice je potrebno periodički revidirati sukladno potrebama struke i preporukama članstva.

6. PROMOCIJA I SURADNJA HKER S RAZLIČITIM DIONICIMA

Naglasila sam već unutar ovog programa neopodnost suradnje Predsjednice HKER sa Skupštinom, Upravnim odborom, Područnim vijećima Komore, stalnim Povjerenstvima Komore, Nadzornim odborom i dr. Navedena suradnja uključuje fleksibilnu suradnju i dvosmjernu komunikaciju, naročito po pitanju boljeg informiranja članstva u cijeloj Republici Hrvatskoj radi kvalitetnijeg i sveobuhvatnijeg umrežavanja i dijeljenja informacija.

Potrebno je intenzivirati zagovaračke aktivnosti, podizanje svijesti o važnosti djelovanja edukacijskih rehabilitatora s ciljem što uspješnije zadovoljavanje potreba osoba s teškoćama i invaliditetom, ali i prava edukacijskih rehabilitatora u sustavu. Neophodno je intenzivirati suradnju s brojnim državnim institucijama i tijelima, fakultetima, udrugama, ostalim srodnim komorama u zemlji i inozemstvu kao i aktivirati postojeću neformalnu mrežu radi povećanja utjecaja na zajednicu.

Aktivnim pristupom problematici promidžbe uloge i aktivnosti Komore u široj društvenoj zajednici, a u skladu s ciljevima strateškog neophodna je izrada promotivnih materijala, pravovremeno objavljivanje različitih vijesti npr. uspjesi članova na mrežnim stranicama Komore kako bi programi i aktivnosti koje provodimo bili vidljivi i dostupni zainteresiranoj javnosti.

Neki prioritetni ciljevi u unapređenju suradnje Komore s različitim dionicima:

- Predstavljanje Komore u javnosti s ciljem promicanja rada
- Izrada promotivnih materijala u tiskanom i digitalnom obliku
- Suradnja s medijima
- Promoviranje primjera dobre prakse članstva
- Poticanje članstva na objavljivanje stručnih ili znanstvenih članaka
- Predstavljanje i sudjelovanje na edukacijama, kongresima, skupovima i sl.
- Senzibiliziranje javnosti za problematiku osoba s teškoćama u razvoju/invaliditetom
- Objavljivanje najvažnijih aktivnosti u radu na web stranici i društvenim mrežama Komore radi uvida javnosti u kvalitetu i raznolikost našeg rada
- Suradnja s brojnim institucijama, fakultetima, udrugama i službama gdje Komora vidi interes

Primjeri nekih promotivnih aktivnosti koje bi mogli odraditi u sinergiji i zajedničkim zalaganjem članova HKER:

- Organizirati izložbe radova, humanitarne aktivnosti naših korisnika s teškoćama u suradnji s ustanovama u kojima su zaposleni edukacijski rehabilitatori, ravnateljima, lokalnom zajednicom i dr.
- Organizirati tribine za građanstvo s ciljem informiranja o profesiji edukacijskog rehabilitatora
- Snimiti profesionalni video o našem radu.

7. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Trajno stručno usavršavanje provodi se sudjelovanjem edukacijskih rehabilitatora na seminarima, tečajevima, skupovima itd. Djelatnost HKER između ostalog obuhvaća planiranje, razvijanje, organiziranje i provedba stručnog usavršavanja. Isto predstavlja važan čimbenik u jačanju kompetencija i unapređivanju rada edukacijskih rehabilitatora što obogaćuje naš rad, jača timsku suradnju i otvara nove perspektive u radu.

Radi utvrđivanja prioriteta pri organiziranju i provedbi stručnih usavršavanja potrebno je utvrditi potrebe na terenu u smislu sadržaja usavršavanja i određivanju prioriteta.

Smatram da bi se prioritetni ciljevi vezano uz provedbu stručnih usavršavanja trebali sve više usmjeravati na usvajanje strategija zaštite edukacijskih rehabilitatora od sagorijevanja na poslu te mjera za poticanje zaštite zdravlja i sigurnosti na poslu. Prethodno je na tu temu potrebno provesti istraživanje kako bi se ispitala pojavnost sagorijevanja te utvrdili drugi čimbenici koji utječu na kvalitetu rada i mentalno zdravlje edukacijskih rehabilitatora.